

SANDEFJORD KOMMUNE VA-PROSESS
Postboks 2025
3202 Sandefjord

Saksbehandler:

Berit Løkken

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Andebu sentrum renseanlegg

Kontrollnummer: 2019.002.I.FMVT

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Stein Jørgensen

Fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark:

Berit Løkken

Andre deltagere fra virksomheten:

Frank Løvvold

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark:

Tor Fredrik Holth

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Andebu sentrum renseanlegg (Andebu sentrum renseanlegg) den 11.09.2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark avdekket 2 avvik og ga 1 anmerkning(er) under inspeksjonen.

Fylkesmannen ser alvorlig på avvikene. Begge avvikene ble også bemerket under tilsynet i 2015.

Avvik:

- Tilbakeslag fra utslippsledning og inn i renseanlegget ved ekstreme vannforhold
- Miljørisikovurderingen for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende

Anmerkninger:

- Internkontrollen er uklar med hensyn til avviksbehandling

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

28.10.2019

Berit Løkken

dato

kontrollør

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

---

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SANDEFJORD KOMMUNE VA-PROSESS	
Organisasjonsnr.: 876668092	Eies av: 974640287
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann	

Kontrollert enhet

Navn: Andebu sentrum renseanlegg	Anleggsnr.: 0710.0173.01
Kommune: Sandefjord	Fylke: Vestfold
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	
Tillatelse gitt: 15. mai 2007	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Prosess og renseutstyr
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Andebu renseanlegg, Sandefjord kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Andebu

renseanlegg innen 1. februar 2020 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere sender svarbrevet til Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Postboks 2076, 3103 Tønsberg eller som e-post til fmvtpost@fylkesmannen.no.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 5. september 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Andebu sentrum renseanlegg bli ilagt et gebyr på kr 26 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Vestfold og Telemark (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Tilbakeslag fra utslippsledning og inn i renseanlegget ved ekstreme vannforhold

Avvik fra:

Forskrift om begrensnng av forurensning (forurensningsforskriften) § 14-10
Revidert tillatelse for Andebu tettbebyggelse, vilkår 5.4

§ 14-10: Det skal være mulig å foreta målinger av mengde avløpsvann

Tillatelsens vilkår 5.4: Jf. forurensningsforskriften § 14-11: Utløpsprøver skal tas av rensset avløpsvann, og tilført vannføring skal måles med en usikkerhet på maksimalt 10 %.

Kommentarer:

Renseanlegget har i en årrekke hatt problemer med tilbakeslag av vann fra utslippsledningen og inn i renseanlegget ved større nedbørsituasjoner, noe som også kan påvirke måleresultatene.

Det er gjennomført enkelte tiltak for å utbedre dette, men dette har ikke vært tilstrekkelig. Kommunen opplyser dette kun skjer ved ekstreme nedbørsforhold, og at det er under utredning hvordan dette kan løses, bl.a. at man vil heve vannmengdemåleren for utløp over nivå for mulig oversvømmelse inne i renseanlegget.

Avvik 2**Miljørisikovurderingen for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende****Avvik fra:**

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 andre ledd punkt 6

Revidert utslippstillatelse for Andebu tettbebyggelse, vilkår 2.3 om internkontroll

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6: Denne omhandler innholdet i det systematiske hele- miljø og sikkerhetsarbeid ved virksomheten og tilpasset denne. Det er krav til dokumentasjon for

- Å kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene

Kommentarer:

- det mangler en oppdatert plan (handlingsplan) som angir mål og tiltak
- det er ikke gjort en miljørisikoanalyse for ledningsnett

Manglende handlingsplan

Kommunens internkontroll mangler en oppdatert plan med mål og med nødvendige tiltak som er innarbeidet i en handlingsplan/ hovedplan for å følge opp Andebu renseanlegg. Risikoanalyse for selve renseanlegget er nylig oppdatert. Det er uklart om klimaeffekter er tatt inn i den utførte ROS for renseanlegget. Hendelser i analysen er ikke vurdert opp mot konsekvenser i resipienten. For øvrig gir analysen ingen hendelser i «rødt» område som utløser tiltak. Forhold knyttet til tilbakeslag fra utløpsledningen ved ekstreme nedbørsforhold anser Fylkesmannen som et «rødt» forhold som burde fremgå av analysen, jf. avvik 1.

Manglende miljørisikoanalyse for ledningsnett

Det mangler en oppdatert miljørisikoanalyse for den delen av avløpsanlegget som omfatter ledningsnett. Det ble under tilsynet opplyst at dette vil utarbeides av konsulent.

En endelig tiltaksplan basert på samlet vurdering for både renseanlegget og ledningsnett med pumpestasjoner og kummer mv er følgelig ikke utarbeidet. Det forventes videre at andre tema relatert til ledningsnett som ifølge opplysninger ved tilsynet ikke er risiko-

vurdert enda, blir tatt med i arbeidet med oppdatert risikoanalyse for Andebu avløpsanlegg. Dette gjelder bl.a. klimaeffekter.

Tilsynet avdekket at det er uklart hvor ofte risikoanalysen skal oppdateres for de forhold som er aktuelle for ytre miljø på avløpssektoren. Fylkesmannen forventer at slike oppdateringsrutiner utarbeides som del av internkontrollen og at disse sikrer samordning ved oppdateringen mellom avdeling VA-Prosess og andre aktuelle avdelinger/ sektorer i kommunen. Det vises i denne sammenheng til ansvar / arbeidsfordeling vedrørende oppfølging av renseanleggene og ledningsnett.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Internkontrollen er uklar med hensyn til avviksbehandling

Kommentarer:

I kommunens avvikssystem kan det registreres hendelser/ avvik, men dette gjelder ikke spesifikt for avløpsanlegget. For renseanlegget og pumpestasjoner brukes i noen grad inntil videre et tidligere system med skriftlig avviksskjema. Det framkom under tilsynet at avvik registrert ved renseanlegget og pumpestasjoner skal samles inn årlig, gjennomgås og finne tiltak. Det ble bemerket at dette ikke blir gjort. Det er ikke registrert avvik for siste år.

Med unntak for den type avvik som gjelder akkreditert prøvetaking i regi av Cowi's eget system, er det ulik forståelse av hva som skal meldes som avvik. Det må etableres en rutine som beskriver hendelser ved driften av renseanlegg og ledningsnett som skal rapporteres som avvik. Dette må omfatte både hendelser som er direkte brudd på formelt regelverk, men også andre hendelser som har eller kan få betydning for ytre miljø, jf avvik 1, underpunkt om miljørisikoanalyse. Det ble opplyst at nytt system for avvikshåndtering (IDUS) er under innføring, og vil gjennomgås med de ansatte.

8. Andre forhold

Oppfølging av tidligere anmerkning – Bedre tilsyn med pumpestasjoner og overløpsutslipp - Vaktordning

Vaktlagsordningen for avløpsanleggene tilhørende Sandefjord kommune er to-delt, hvorav anleggene Vårnes og Andebu tilhører det ene (VA prosess nord). Dette vaktlaget har hovedansvar for renseanleggene og pumpestasjonene nord i kommunen. VA drift er organisert på tilsvarende måte, og har oppfølgingsansvar for ledningsnettene i de ulike deler av kommunen.

Det er bl.a. etablert alarmer på alt nødvendig utstyr, inkludert pumpestasjoner (doble pumper).

Status for Andebu renseanlegg

Konsulent ser på kostnader ved nedlegging av Andebu renseanlegg, herunder også alternativ ledningstrasé.

Fylkesmannens tilbakemelding på egenrapportering

Ansvarlig for avløpsanleggene var ikke kjent med Fylkesmannens tilbakemelding på egenrapporteringen for 2018.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen